

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ OPIS PATENTOWY

Nr 41274

Kl. 20 i, 19/02

VEB Werk für Signal- und Sicherungstechnik Berlin

Berlin-Treptow, Niemiecka Republika Demokratyczna

Układ połączeń do elektrycznie sterowanych nawrotnych napędów urządzeń zabezpieczania ruchu kolejowego

Patent trywa od dnia 4 września 1956 r.

Pierwszeństwo: 28 maja 1956 r. (Niemiecka Republika Demokratyczna)

Wynalazek dotyczy układu połączeń do elektrycznie sterowanych nawrotnych napędów w technice zabezpieczania ruchu kolejowego, w których jest wymagana niezależność liczby obrotów silnika od obciążenia w określonym zakresie obciążenia. Wynalazek umożliwia uproszczenie konstrukcji napędu i zmniejszenie zapotrzebowania energii.

Znane i stosowane urządzenia do tego celu posiadają jako silnik napędowy silnik szeregowy prądu stałego, w którym znana zależność liczby obrotów od obciążenia wymaga stosowania przyrządu regulacyjnego.

Ponieważ w technice zabezpieczania ruchu kolejowego np. do napędu zapór na przejazdach wymagany jest stały czas zamykania i otwierania niezależnie od panujących w danej chwili wiatrów silnik napędowy jest obliczony na ma-

ksymalne ciśnienie wiatru, tak iż podczas pogody bezwietrznej nadmiar mocy musi być likwidowany we wspomnianym przyrządzie regulacyjnym. Oznacza to niepożądane zużycie energii, co zawsze ma istotne znaczenie w takich urządzeniach, które ze względu na zawsze możliwy zanik napięcia sieciowego są wyposażone w rezerwową baterię akumulatorów. Takie oszczędzanie energii jest jednak ważne szczególnie wtedy, gdy zasilanie prądem silnika napędowego odbywa się nie z buforowej rezerwowej baterii akumulatorów lecz z ogniw galwanicznych.

Konieczność stosowania przyrządu regulacyjnego jest niekorzystna jeszcze i z tego względu, że pociąga za sobą nieodzownie konieczność dozoru względnie regulowania.

Również są znane silniki bocznikowe prądu stałego, używane jako napęd w urządzeniach

bezpieczeństwa ruchu pociągów. Silniki te jednak służą na przejazdach tylko jako napęd przy ruchu otwierania zapór, a przy ruchu ich zamykania służą jako hamulec.

Zachodzi jednak również potrzeba napędu zapory podczas jej ruchu zamykania, jak to ma miejsce np. na takich przejazdach, w których napęd na początku ruchu zamykania zapory musi przewyciężyć położenie martwego punktu mechanizmu, zabezpieczone siłą sprężyny, lub też w przypadku, gdy zaporą jest zrównoważona względem osi napędowej za pomocą obciążników.

Wynalazek umożliwia zastosowanie silnika bocznikowego prądu stałego zwykłej konstrukcji do napędu zarówno przy otwieraniu, jak i przy zamykaniu zapory na przejazdach. Jest to możliwe dzięki temu, że jeden lub dwa wyłączniki elektromagnetyczne przylączają uzwojenie twornika silnika do uzwojenia magneśnicy na bieg w prawo lub w lewo.

Korzyści osiągnięte dzięki wynalazkowi polegają nie tylko na tym, że unika się wymienionych wad znanych urządzeń, lecz również i na tym, że jako silnik napędowy może być zastosowany silnik bocznikowy produkcji seryjnej.

Działanie układu według wynalazku objaśniono na przykładzie wykonania przedstawionym na rysunku, gdzie fig. 1 przedstawia układ zasadniczy w położeniu podstawowym. Do przestawienia narządu nastawczego w położenie przeciwne prąd przepływa przez żyłę 1, styk krańcowy m_1 uzwojenie magneśnicy F_1 i żyłę 3 z powrotem do źródła prądu. Jednocześnie przewodzi prąd łącznik magnetyczny B , przyłączony równolegle do uzwojenia magneśnicy F_1 , tak iż przylacza swój styk B i przylacza twornik silnika. Dzięki temu rozpoczyna się ruch obrotowy silnika.

Gdy narząd nastawczy przebiegnie nieduży odcinek, zamyka się styk krańcowy M_2 , dzięki czemu uzyskuje się możliwość nawrócenia napędu.

Gdy narząd nastawczy napędu osiągnie drugie skrajne położenie, to styk krańcowy m_1 przerywa dopływ prądu, tak iż silnik zatrzymuje się, a łącznik elektromagnetyczny B wraz ze

swym stykiem przyjmuje położenie podstawowe.

Przebieg działania w przeciwnym kierunku ruchu narządu nastawczego odbywa się tak samo przez żyłę 2 i styk krańcowy m_2 .

Inna odmiana układu połączeń według wynalazku jest przedstawiona na fig. 2. Prąd płynie bezpośrednio przez żyłę 1 do uzwojenia magneśnicy F_1 a następnie równolegle przez twornik silnika, jak omówiono wyżej. Przy odwróceniu kierunku ruchu zostaje włączony wraz z uzwojeniem magneśnicy F_2 łącznik elektromagnetyczny A , wskutek czego styk przełączający A włącza twornik i wyłącza uzwojenie F_1 magneśnicy.

Działanie styków krańcowych m_1 i m_2 jest takie same, jak w omówionym poprzednio przykładzie wykonania. Gdy nawrotność napędu nie jest bezwzględnie konieczna, układy te mogą być uproszczone jeszcze przez usunięcie przekładnika lub przekładników. W tym przypadku styk A na fig. 2 jest zastąpiony przez styki krańcowe m_1 i m_2 , przy czym styk m_2 musi być przełączany jednocześnie ze stykiem m_1 .

Gdy ponadto sterowanie silnika nie musi być uzależnione bezpośrednio od położenia narządu nastawczego, wówczas zamiast trzech przewodów dopływowych mogą być stosowane tylko dwa przewody.

Zastrzeżenie patentowe

Układ połączeń do elektrycznie sterowanych nawrotnych napędów urządzeń zabezpieczania ruchu pociągów, w którym jest konieczna niezależność liczby obrotów od obciążenia w określonym zakresie obciążeń, znamieny tym, że jest przewidziany jeden lub dwa łączniki elektromagnetyczne (A , B) przylączające uzwojenie twornika silnika napędowego do prawobieżnego lub lewobieżnego uzwojenia magneśnicy (F_1 lub F_2), dzięki czemu można zastosować jako silnik napędowy silnik bocznikowy prądu stałego zwykłej konstrukcji.

VEB Werk für Signal- und
Sicherheitstechnik Berlin

Zastępca: Kolegium Rzeczników Patentowych

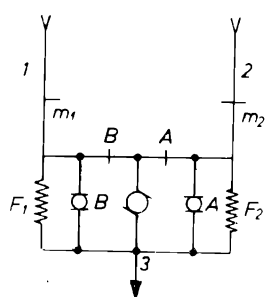

Fig. 1

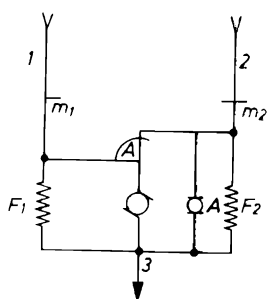

Fig. 2